

Л. В. Шевчук, О. Л. Іщенко

УКРАЇНСЬКА МОВА.

1 КЛАС.

ЗОШИТ З НАВЧАННЯ ГРАМОТИ

У двох частинах

Частина 2

(до підручника «Українська мова. Буквар. 1 клас»
О. Л. Іщенко, С. П. Логачевської)

Видавництво «Літера ЛТД»

2018

УДК
ББК

Українська мова. 1 клас : зошит з навчання грамоти
(до підручника «Українська мова. Буквар. 1 клас»
О. Л. Іщенко, С. П. Логачевської) / Л. В. Шевчук,
О. Л. Іщенко. — Київ : Літера ЛТД, 2018. — 64 с.

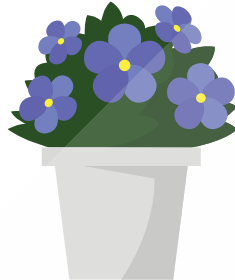
ISBN

Читайте, хлоп'ята!
Дівчатка, читайте!
Книжки цікавенні
Шукайте на сайтах!
В метро, в електричці
І автомобілі,
Читайте удома —
У будні, в неділю.
Не все в цьому світі
Нам легко дається,
Хто буде завзятим —
Той свого доб'ється.

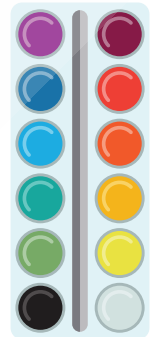
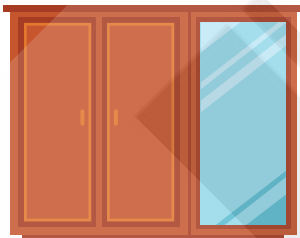
За Н. Пікулевою

Буква Ф ф, звуки [ф], [ф']

1. Назви, що зображено. Познач у схемах склади. Постав наголос. Замалюй клітинки в схемах, де в слові є буква **ф**.

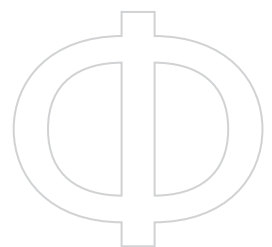
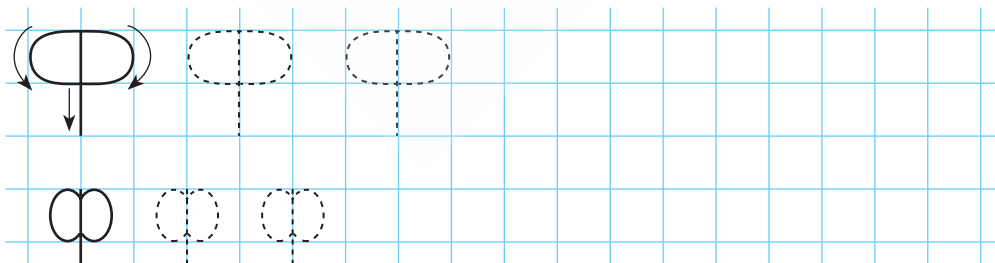
2. З яких слів ці склади? З'єднай лініями.

фар

фа

3. Надрукуй букву **Ф** **ф**. Обведи букву **Ф**.

4. Встав букви, що позначають голосні звуки — утвори різні слова.

Ф □ рма, ф □ рма, ф □ рма.

5. «Збери» скоромовку — з'єднай слова стрілками.

фарбувала.

ферму

бракувало.

фарби

Фірмі

Фірма

6. Доповни речення словами з рамки.

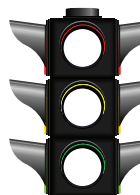
фазани футбол флокси фонтан

У парку —

На клумбі —

На стадіоні —

У зоопарку —

Буквосполучення Дз дз. Звуки [дз], [дз']

1. Назви, що зображено. Обведи малюнки, у назвах яких є звук [дз].

2. Прочитай буквосполучення. У кожному рядку підкресли такі, які є на початку.

дза дза адз дзо дзі дза адз дза

дзе дзе дзо едз едз дзі дзе дзе

дзі дзи дзі дзі ідз идз дзи дзі

3. Пронумеруй речення так, щоб вийшов текст. Замалюй буквосполучення **дз**. Обведи малюнок, який підходить до тексту.

А край поля зацвітуть сині дзвоники.

У долині задзюрчали струмочки.

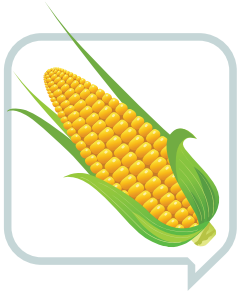
Прийшла весна, пригріло сонце.

Скоро в полі залунає дзвінка пісня жайворонка.

Буквосполучення Дж дж. Звуки [дж], [дж']

1. Назви, що зображено. Обведи малюнки, у назвах яких є звук [дж].

2. Прочитай буквосполучення. У кожному рядку підкресли такі, які є на початку.

джа джа адж джо джі джа адж джа

джи джи джо едж едж джи дже джи

джу джу джі джу ідж удж джу джі

3. Прочитай. Обери відповідь на питання (обведи відповідну літеру).

Джмелі, як і бджоли, корисні комахи. Хоботок у них довший, ніж у бджіл. Конюшину запилюють лише джмелі. Вони збирають нектар і пилок навіть у негоду.

1. Як можна назвати текст?

- А** Джміль
- Б** Корисні комахи
- В** Бджола

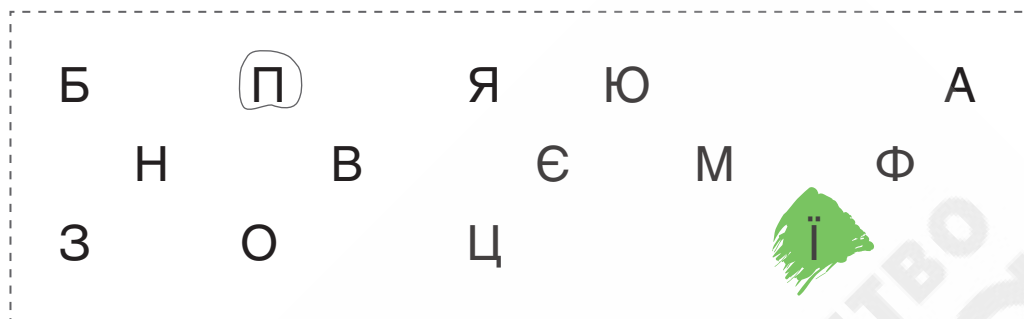
2. Яку квітку запилюють лише джмелі?

- А** липу
- Б** ромашку
- В** конюшину

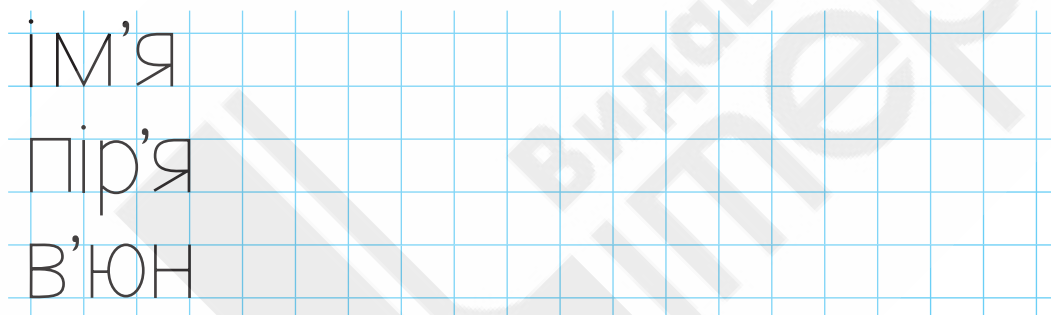

Апостроф

1. Обведи букви, (після) яких ставиться апостроф. Замалюй букви, перед якими ставиться апостроф.

2. Надрукуй слова з апострофом. Обведи апостроф.

3. «Склади» слова — з'єднай різнокольоровими стрілками.

Григорій Фалькович. «Абетка»

Готуємося до читання.

ча	сте	мни
чари	стежка	таємний
чарівний	стежина	таємниця
чарівник	стежиночка	таємничий

Обведи літеру біля вибраної тобою відповіді.

1. Що це за текст?

- А** казка
- Б** оповідання
- В** вірш

2. Як автор називає абетку?

- А** алфавіт
- Б** ключ до всіх наук
- В** найголовніша стежка

3. Яким словом можна замінити слово **смішний**?

- А** сумний
- Б** кумедний
- В** цікавий

Наталка Поклад. «Книжковечір»

кни
книга
книжка

книжко → вечір
 → тиша

З'єднай слова, які римуються.

Тарас
книжкотиша
з-під ліжка

дише
книжка
в нас

1. Скільки людей у родині з вірша?

- А** 3
- Б** 4
- В** 5

2. Чому сумує песик?

- А** бо хоче їсти
- Б** бо йому немає книжки
- В** бо на нього не звертають уваги

3. Яким словом можна замінити слово **нині**?

- А** зараз
- Б** вчора
- В** сьогодні

Лідія Повх. «Хто вміє читати»

скри	хві	по	слу
скриня	хвір	пошта	слухав
скринька	хвіртка	поштовий	заслухався

1. Що це за текст?

- А** казка
- Б** оповідання
- В** вірш

2. Про що цей текст?

- А** про вітер
- Б** про те, як добре вміти читати
- В** про першокласника

3. Яким словом можна замінити слово **набридло**?

- А** не сподобалося
- Б** надоїло
- В** змучився

4. Прочитай, вставляючи (усно) пропущені слова.

Витяг вітер _____ з поштової скриньки.

Кинув газету на _____.

Аж тут іде _____.

Підняв газету і _____.

Астрід Ліндгрен. «Діти з Бешкетної вулиці»

па	ка	ка	стра
пара	кара	кар	страх
парасоля	карамелька	картопля	страшний

1. Що це за текст?

- А казка
- Б оповідання
- В вірш

2. Хто розповідає історію?

- А Лотта
- Б мама Лотти
- В Мія-Марія

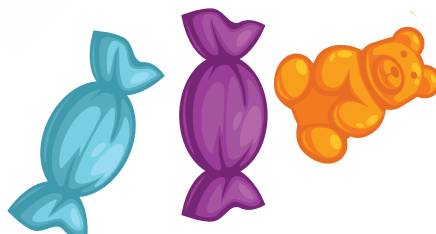
3. Що не дозволяють робити Лотті?

- А їсти карамельки
- Б гуляти під дощем
- В їсти моркву

а а е и

4. Яким словом можна замінити слово **періщив**?

- А сипав
- Б ішов
- В лив

Дж. Родарі. «Пригоди Цибуліно»

ВИ

ХВО

БРЯ

ГРА

ВИШНЯ

ХВОРОБА

БРЯЗКІТ

ГРАФ

ВИШЕНЬКА

ЗАХВОРИТИ

БРЯЖЧАТИ

ГРАФІНЯ

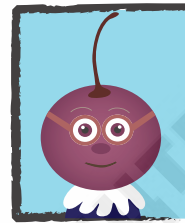

1. Що це за текст?

А казка

Б оповідання

В вірш

е н

2. Чому Вишенька захворів?

А бо змерз і застудився

Б бо не мав друзів

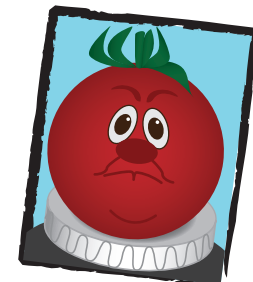
В бо не слухався старших

3. Яким словом можна замінити слово **недуга**?

А злість

Б нещастя

В хвороба

4. Прочитай, вставляючи (усно)
пропущені слова.

Ох, яка тяжка _____ —
жодного не мати _____!

и ь й
П м р

Історія яблука

ли

листок

листочок

кві

квітка

квіточка

плід

ніжка

плодоніжка

1. Хто розповідає історію?

А брунька

Б квітка

В яблуко

2. Яким буде яблуко, коли достигне?

А зеленим

Б жовтим

В червоним

3. За допомогою чого тримається яблуко на дереві?

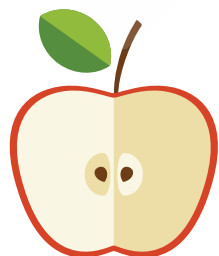
А плодоручки

Б плодоніжки

В хвостика

4. Встав пропущені букви.

Прочитай слово,
яке утворилося.

з	е	м	л							
					д	ж	о	л	а	
		п	е		ю	с	т	к	и	
		б	р		н	ь	к	а		
к	в	і	т		а					
			с		н	ц	е			

Роман Скиба. «Із життя хитрих слів»

ра	тве	зна
ранок	твердий	знала
уранці	твердуватий	зізналась

З'єднай лінією слова, які римуються.

мишка
лисички
твердувата

зламати
книжка
невеличкий

1. Яке слово не є «хитрим»?

- А** лисички
- Б** такса
- В** книжка

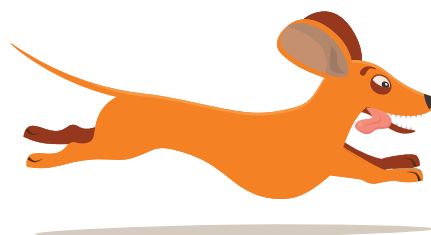

2. Яке значення має слово завбачливість?

- А** увічливість
- Б** вміння щось підготувати наперед
- В** хитрість

3. Якого значення не має слово такса?

- А** порода собак
- Б** автомобіль
- В** установлена ціна

Про що розповідає обкладинка

1. Яка твоя улюблена книжка? Хто її автор і художник?

Handwriting practice lines consisting of six sets of horizontal lines. Each set includes a solid top line, a dashed middle line, and a solid bottom line, with a diagonal line on the left side of each set.

2. Чому тобі подобається ця книжка?

Handwriting practice lines consisting of six sets of horizontal lines. Each set includes a solid top line, a dashed middle line, and a solid bottom line, with a diagonal line on the left side of each set.

3. Придумай і намалюй свою обкладинку до улюбленої книжки.

A large rectangular area enclosed by a dashed line, intended for drawing a book cover.

Джулія Дональдсон. «Равлик і кит»

казка
казочка

равлик
равлення

малий
маленький

сім'я
сімеєчка

З'єднай лінією слова, які римуються.

равлення
чорнюча
повзти
тої
малому

непосидюча
гладкої
горбаня
порти
удома

1. Яким словом можна замінити слово **мандрувати**?

- А** їздити
- Б** подорожувати
- В** гуляти

2. Яке речення не відповідає тексту?

- А** Равлик був непосидючий.
- Б** Равлик хотів побачити світ.
- В** Сім'я равлика хотіла мандрувати.

3. Хто тобі більше подобається — равлик чи його сім'я? Чому?

Факт і думка

1. Яке твердження правильне? Обведи літеру біля вибраної тобою відповіді.

А Факт не можна перевірити.

Б Факт можна перевірити.

В Факт і думка — це одне й те саме.

2. До кожної теми, наведеної нижче, добери один факт і одну думку.

Моє місто / село

Думка

Факт

Яблуко

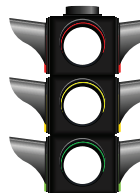
Думка

Факт

Піца

Думка

Факт

Зірка Мензатюк. «Парасолька»

парасоля
парасолька

сердитись
розсердитись

пхикати
розпхикатись

капризний
капризувати

1. Як звали дівчинку з оповідання?

- А** Тетянка
- Б** Улянка
- В** Оленка

2. Яку парасольку хотіла дівчинка?

- А** рожеву з квітами
- Б** червону з квітами
- В** червону з ведмедиками

3. Прочитай, вставляючи пропущені слова.

Одній дівчинці захотілося _____ парасольки.

Навіщо вона тобі, Улясю? У тебе ж є _____.

Даремно _____ вмовляла Улянку.

Надворі _____ розгубилася.

Плакати _____.

Мама все одно не бачитиме її _____.

Сашко Дерманський. «Про яків»

Яків — Без'яків — Якецький
Друзяки — поляки — Кобиляки
Яків — двоїки — ніякі

1. Скільки яків купив Яків?

- А** 1
- Б** 2
- В** 3

2. Яким було перше прізвище Якова?

- А** Якецький
- Б** Без'яків
- В** Яковенко

3. Пронумеруй події так, як вони відбувалися у вірші.

- Яків знову змінив прізвище.
- Яки не хотіли їсти буряки і будяки.
- Яків купив яків.
- Яків змінив прізвище.
- Яків віддав яків полякам.

Госсіні Сампе. «На базар із татом»

як

куди

скільки

трата

витрати

витрачати

крамарка

продавець

грабіжник

скнара

скупий

жадібний

1. Прочитай, вставляючи пропущені слова. Відгадай, хто їх говорить.

Цікаво, куди так швидко йдуть _____?

Ти не уявляєш, як усе _____!

Ніколя, ми навчимо _____ економити гроші.

П'ять помідорів важать цілий _____?

Тато повіз нас обідати до _____.

2. Чому в тата очі вилізли з орбіт?

А бо він сильно здивувався

Б бо він хотів їсти

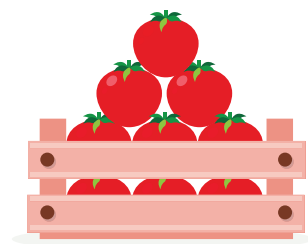
В бо йому бракувало грошей

3. Яким словом можна замінити слово **скнара**?

А економний

Б невихований

В скупий

Пластик: плюси і мінуси

пластик
пластиковий

користь
використовувати

легкий
міцний

розкладати
розкладається

1. Якого твердження немає в тексті?

- А** Пластик треба використовувати розумно.
- Б** Пластик потрібно заборонити використовувати.
- В** Пластик розкладається сотні років.

2. Яка головна думка тексту?

- А** Пластикові меблі служать довго.
- Б** Пластик треба використовувати розумно.
- В** Пластикове сміття займає багато місця.

3. Запиши переваги і недоліки пластику.

Handwriting practice area with a grid of dashed lines for writing.

Як народжується лялька

художник дизайнер візажист швачка
скульптор модельєр стиліст в'язальниця

Малювати, ліпити, придумувати,
пришивати, створювати, в'язати,
з'єднувати, пакувати.

1. Яким словом можна замінити слово **ескіз**?

- А** форма з гіпсу
- Б** попередній малюнок
- В** портрет

2. Яке твердження не відповідає тексту?

- А** Ляльку створює багато людей.
- Б** Одяг роблять із безпечних матеріалів.
- В** Лялька коштує дуже дорого.

3. Прочитай, вставляючи пропущені слова.

Художник _____ ескіз.

Скульптор _____ голову, тулуб, руки і ноги.

Візажисти _____ очі і губи, рум'яні щічки.

Грицько Бойко. «Загубила голку Ніна» Шел Сілверстейн. «Кумедна Розі»

дівча

губити

початок

МОВИТИ

дівчатко

загубити

спочатку

ПРОМОВИТИ

З'єднай слова, які римуються.

Ніна

спочатку

шила

загубила

дівчатко

коліна

1. Скільки частин у вірші «Загубила голку Ніна»?

А 1

Б 2

В 3

2. Що означає слово **кумедна** у вірші «Кумедна Розі»?

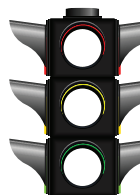
А розумна

Б смішна

В невихована

3. Чи сподобалися тобі вірші «Загубила голку Ніна»
і «Кумедна Розі»? Чому?

Handwriting practice lines consisting of five sets of horizontal lines (top solid, middle dashed, bottom solid) and vertical lines forming columns.

Без коліс, як без води: ні туди і ні сюди

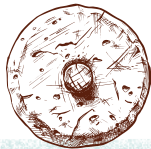

метал
металевий

дерево
дерев'яний

тягнути
штовхати

переміщати
подорожувати

1. Для чого придумали спиці у колесах?

- А** для краси
- Б** щоб колеса були легкими і гнучкими
- В** щоб економити дерево

2. Для чого на колесах шини?

- А** щоб економити метал
- Б** для краси
- В** щоб було зручніше їхати

3. Пронумеруй речення так, щоб вони відповідали порядку подій у тексті.

Потім від колоди відпиляли круг і вставили вісь.

Далі люди винайшли спиці, потім шини.

Дерев'яні колеса зміцнили металевими деталями.

Спочатку важкі предмети переміщали на колодах.

Пізніше люди придумали вози.

Юліан Тувім. «Паротяг»

пара
паротяг

масний
маснющий

пашіти
розпашілий

череву
черепаха

Пурхати — чэхкати — бэхкати —
шарпати — квáпити

1. Який паротяг описано у вірші?

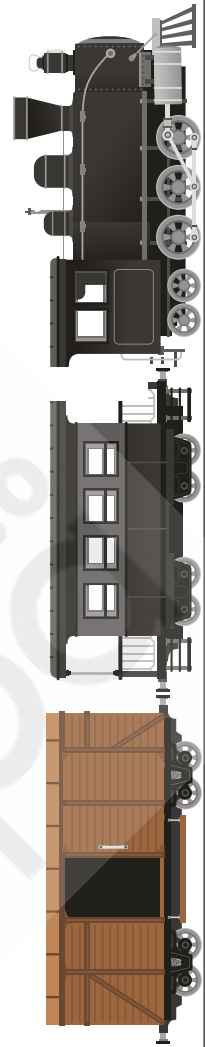
- А** сучасний
- Б** старий
- В** чорний

2. За допомогою яких слів розповідається про вигляд паротяга?

- А** красивий, яскравий
- Б** залізний, страшний
- В** тяжкий, великий

3. З ким порівнюється паротяг?

- А** з черепахою
- Б** з равликом
- В** з бегемотом

Анн Бланшар. «Томас Едісон»

Елэктрика — електрiчний — електростанция

1. Що винайшов Томас Едісон?

- А** паротяг
- Б** електричну лампочку
- В** автомобіль

2. Як довго Томас Едісон учився в школі?

- А** три роки
- Б** один рік
- В** три місяці

3. Прочитай, вставляючи (усно) пропущені слова.

Я Томас _____.

Після хвороби я майже _____.

Мене вчила _____.

Я прочитав усю _____ мого тата.

Перші досліди робив у _____.

Я працював усе життя — _____ і руками.

4. Що з розповіді тебе вразило?

Handwriting practice lines consisting of five sets of horizontal lines (top solid, middle dashed, bottom solid) and vertical lines forming columns.

Сем Макбратні. «Знаєш, як я тебе люблю?»

заєць сірий колір більше
зайчєня сіренький кольоровий найбільше

1. Коли відбуваються події в оповіданні?

- А** взимку
- Б** влітку
- В** восени

2. Якого кольору були Зайчєня і Тато-заєць?

- А** сірого
- Б** білого
- В** коричневого

3. Прочитай, вставляючи (усно) пропущені слова.

Улітку все таке _____!

Вітер хитав _____ і дерева.

Тато-заєць подивився на другий бік _____.

4. Знайди «зайве» — обведи малюнок предмета, який не згадується в оповіданні.

Юрій Бедрик. «Коник-стрибунець»

Олена Полянська. «Лічилка»

З'єднай слова, які римуються.

дзвоник

лошатко

насподі

та й годі

спочатку

коник

1. Яким словом можна замінити слово **насподі**?

А внизу

Б вгорі

В у траві

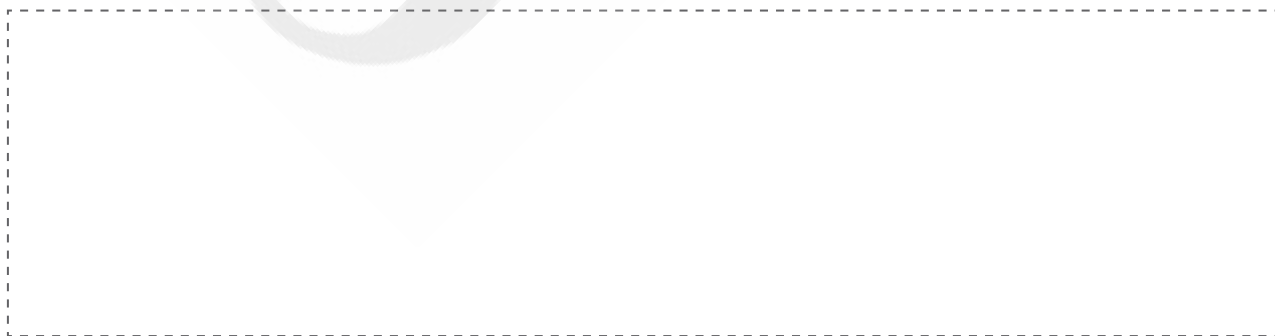
2. Яке слово має лише одне значення?

А коник

Б сонечко

В трава

3. Намалюй свою ілюстрацію до одного з віршів.
Напиши назву цього вірша.

Як росте жаба

1. З чого починається жаба?

- А з пуголовка
- Б із зябер
- В з яйця

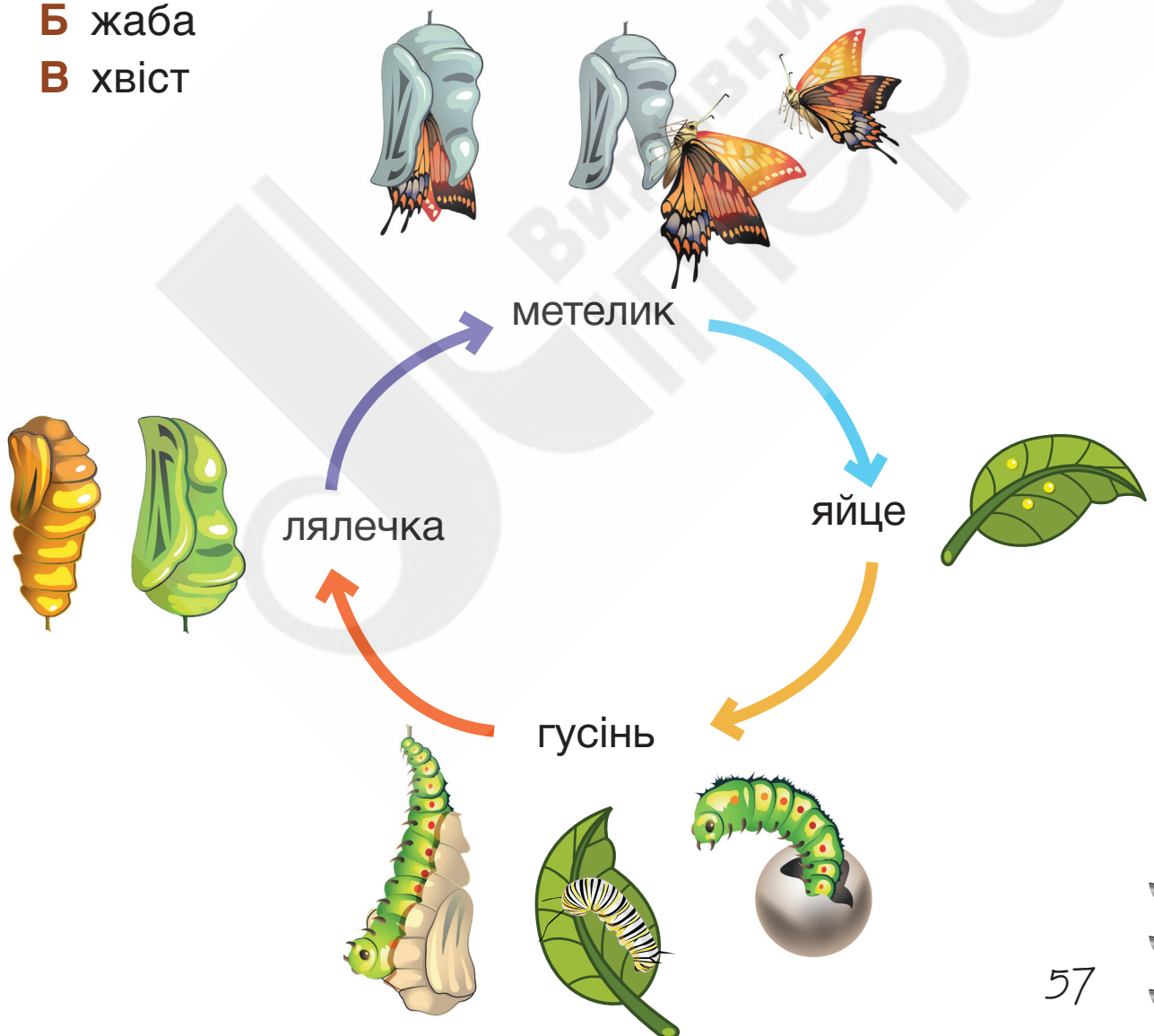
2. Що з'являється з яйця?

- А пуголовок
- Б жаба
- В хвіст

3. Що робить жаба?

- А махає хвостом
- Б стрибає
- В дихає зябрами

4. За малюнком розкажи, як з'являється метелик.

Галина Ткачук. «Волохате волосся», «Жахлива історія»

1. Що купила дівчинка з оповідання «Волохате волосся»?
А волохатий пенал
Б волохату ручку
В волохате намисто
2. Кого зустріла дівчинка з оповідання «Волохате волосся»?
А пса з волохатою бородою
Б kota з волохатими вухами
В дівчинку з волохатим волоссям
3. Чого немає в оповіданні «Жахлива історія»?
А чорної кухні
Б чорної руки
В чорного парку
4. Пронумеруй слова так, як вони згадуються у «Жахливій історії».

	парк
	кухня
	квартира
	шкарпетки
	машинка
	місто
	будинок

Роман Скиба. «Щось не так»

З'єднай слова, які римуються.

річ

Земля

барліг

баламут

сичі

ласуни

горобці

барани

уночі

в ріці

носоріг

тут

ніч

кружля

1. Прочитай, вставляючи (усно) пропущені слова.

Маю вам сказати, що _____

По орбіті Місяця кружля...

Голуби, ворони й горобці

Дуже люблять плавати _____.

У природі так воно вже є,

Що _____ гусінню стає...

2. Спробуй придумати подібне речення-побреженьку.
Запиши його.

Blank writing lines for the second task, consisting of four sets of horizontal lines with dashed midlines and slanted end lines.

Госсіні Сампе. «Від'їзд»

1. Хто розповідає історію?

- А** мама Ніколя
- Б** тато Ніколя
- В** Ніколя

2. Куди їде Ніколя?

- А** до бабусі
- Б** у табір
- В** у Карпати

3. Що із переліченого Ніколя не поклав у валізу?

- А** маленькі машинки
- Б** плавки
- В** куртку

4. Який настрій у Ніколя?

- А** веселий
- Б** і веселий, і сумний
- В** сумний

5. Запиши, що відчувають батьки Ніколя.
Усно поясни свою думку.

Handwriting practice lines consisting of five sets of horizontal lines with dashed midlines and slanted vertical lines forming columns.

Як ми отримujemo інформацію

1. Прочитай текст. Придумай до нього назву і напиши.

— Мамо, по телевізору казали, що довжина синього кита може досягати 33 метрів! Оце так гігант! Скільки ж він важить? Ти часом не знаєш?

— Я — ні, відповіла мама, — але ти можеш пошукати цю інформацію сама.

— В інтернеті? — запитала Катруся.

— І в інтернеті також.

Через годину Катруся повідомила мамі, що синій кит може важити 150 тонн. І вона вже розказала про це по телефону подрузі Іринці. А ще, мабуть, вона піде до бібліотеки — пошукає книжку про синіх китів.

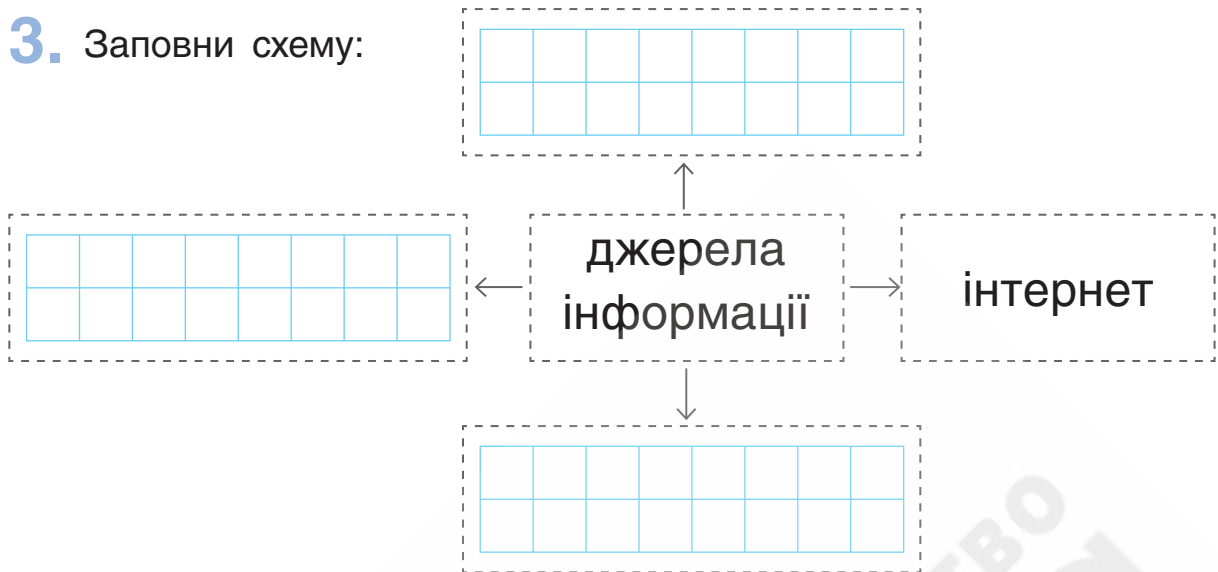
— Молодець! — сказала мама. — Ти змогла сама відшукати інформацію. Про китів можна прочитати в наукових журналах і розпитати сусіда — океанолога дядька Бориса.

Леся Антонова

2. Підкресли в тексті червоним олівцем, які джерела інформації можуть допомогти знайти інформацію про кита.

3. Заповни схему:

4. З'єднай частини прислів'їв.

Хто багато читає, без неї як без рук.
Книга — твій друг, той багато знає.

Винаходи людства

1. Прочитай текст. Придумай до нього назву.

Мені купили куртку зі світловідбивачами. І на
моєму ранці є світловідбивачі. Дуже корисна річ.
Але хто їх придумав?

— Цього людей навчила кішка. Люди помітили,
що котячі очі блищать у темряві. Це їх надихнуло

створити не тільки світловідбивачі, а ще й пристрої нічного бачення.

— Нічого собі! А чого ще людей навчили тварини?

— Створюючи кораблі та підводні човни, люди спостерігали за морськими тваринами. Хамелеон вміє змінювати колір і зливатися з довкіллям. Це надихнуло на створення маскувальної форми для солдат. А кого тобі нагадує вертоліт?

— Мабуть, бабку, — відповів я. — У природи варто вчитися.

Леся Антонова

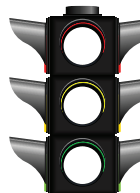
2. Запиши назви тварин, про яких ідеться в тексті.

Handwriting practice lines consisting of four sets of horizontal lines (top solid, middle dashed, bottom solid) with vertical dashed lines separating the sets.

3. Поміркуй і встанови відповідність:

кріт
реп'ях
смола сосни
павутина

сітка
клей
екскаватор
застібка-липучка

1. Прочитай текст.

Літо люблять усі!

Сонце встає рано і одразу починає припікати. Дні стають довгими й теплими. У магазинах продають полуницю, тож до нас прийшло літо.

У місті влітку дуже спекотно. Сонце нагріває асфальт, і повітря стає ще гарячішим. Тому мене на літо завжди відправляють у село до бабусі і дідуся.

От де літо так літо! Хочеш – купайся у ставку, хочеш — лежи горілиць серед конюшини, волошок та маків. Хочеш — їж вишні просто з дерева або бігай босоніж по теплій землі. Слухай спів пташок уранці, милуйся кольоровими метеликами, стрибай по калюжах після теплого дощу. День довгий-предовгий, тому встигнути можна все-все-все.

Хто не любить літо? Літо люблять усі!

Леся Антонова

2. Усно доповни речення.

Улітку сонце встає _____.

У місті влітку дуже _____.

Добре купатися у _____.

Бігати босоніж по _____.

3. Чому так кажуть? Поясни.

Літо запасає, а зима з'їдає.